

ható. Olyan előadó volt ugyanis, aki a legmagvasabb, valóban messzire mutató elveket és következtetéseket is képes volt földközébe hozni, bárki számára érthetővé tenni, mert hite szerint nem sámánnyelv a miénk, mindenkinek érthetővé lehet tenni, ha van mögötte igazi mondandó, következőképp voltak tanítványai: nem feltétlenül azok közül kerültek csak ki, akiket közvetlenül tanított Pesten, sokkal inkább azok közül, akik őt magát is vállalták, márpedig ez nem volt nehéz, mármint őt követni, hiszen nem volt autokratikus, sőt mindig hihetetlenül friss volt, néha az volt az ember érzése, hogy ő akar tanítványaitól tanulni, amiben annyi igazság valóban volt, hogy azonnal, frissiben fel is használta, amit hallott, olvasott, mindig hihetetlenül korrekten, néha szinte túlzó dicsérrettel vagy biztatással, de ezzel érte el a legtöbbet. Sosem felejttem el, hogy még egészen fiatal kutatóként meghívott akkor már híres pesti speciális kollégiumára, mondván: – Te többet tudsz mondani ezeknek a gyerekeknek, mint én, hisz közelebb állsz hozzájuk! Meglepődtem, hogy mondhat ilyet egy elismert állami díjas professzor. Ma már tudom, a bölcsessége vezérelte ebben is, természetesen, nem tudtam többet, de más, talán frissebbet tudtam mondani, az akkori tanítványokból pedig mára tankönyvíró tudósok lettek. Ugyanezt tudom elmondani minden konferenciaszereplésére is, még a jelenlévő „laikusok” is csak őt értették, a többi előadót valahogy nagyon magasan érezték ahhoz, hogy követni tudták volna, pedig csupán arról volt szó, hogy Miklós pontosan tudta, hol vannak a határai egy előadásnak és azt is, milyen magasan kell szárnyalnia a megírt tanulmánynak. Tanulni lehetne és kell még tőle! Évekig vártuk, hogy jöjjön vissza újra Szegedre... Betegsége ebben már megakadályozta, ez év őszére biztosan ígérte... Ma már nem jöhet. Ha űrt hagy maga után, az nem szakmai, hanem emberi űr lesz! És leszünk – nem kevesen –, akik még mindig követjük őt! Legyen könnyű néki a föld, ami végezetül adatott!

Szigeti Lajos Sámuel

FRITZ MIHÁLY: BRAHMS